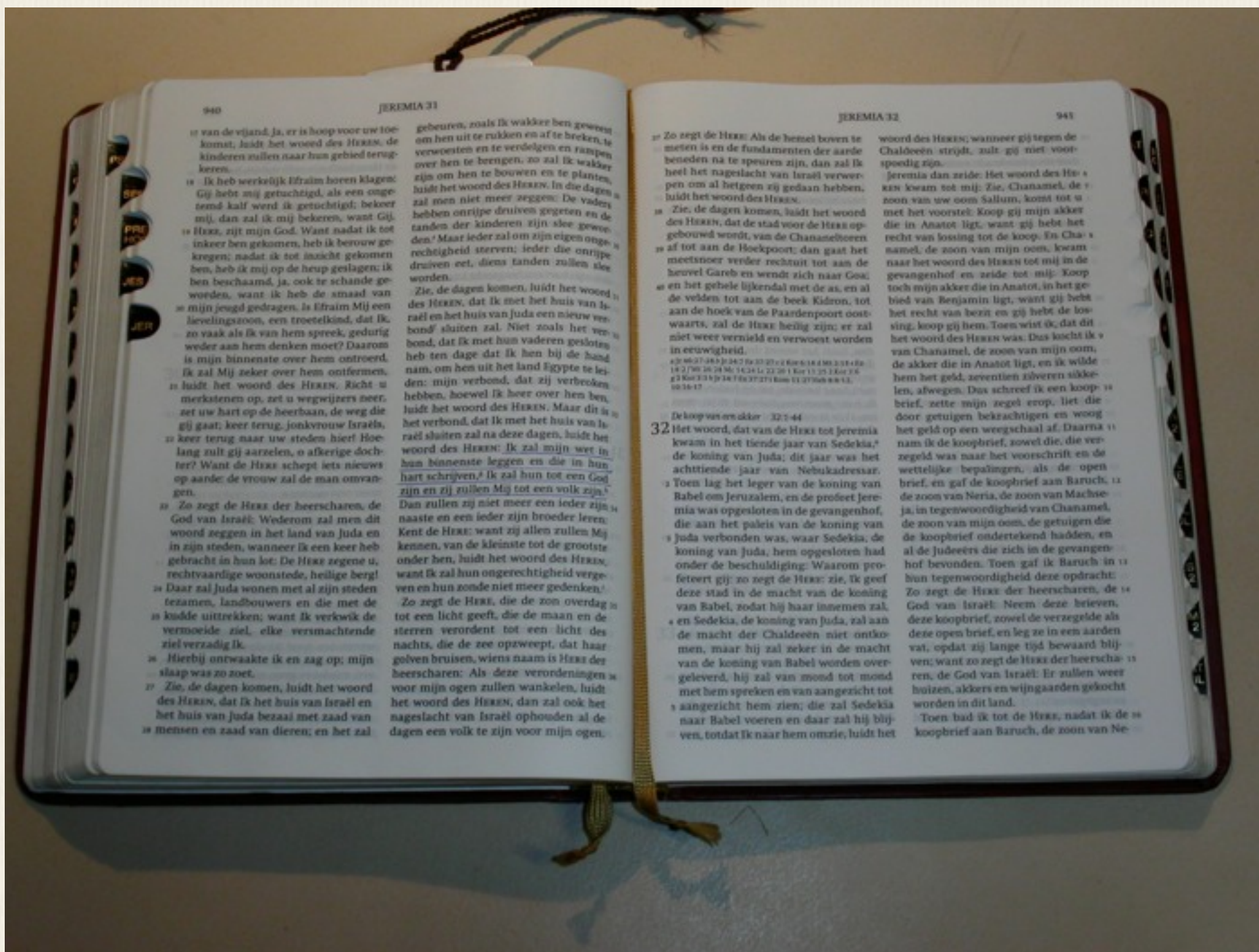

Dagboek Jakobus

ÉÉN HOOFDSTUK PER DAG

Dagboek Jakobus

© Gerard Wassink, 2014

Dit is deel 17 uit een serie “Gedachten bij de Schrift”. Deze boekjes worden gratis aangeboden onder de Creative Common License, gebaseerd op de woorden van Jezus: “Om niet heb je ontvangen, geef het om niet.”

Inleiding

Lees je Bijbel, bid elke dag... Zomaar een regel uit een kinderliedje? Wij, mijn vrouw en ik, vinden van niet. Sinds wij tot een levende relatie met de Heer kwamen hebben we ons best gedaan dit in de praktijk te brengen. Met vallen en opstaan.

En sinds jaren lezen wij elke dag een hoofdstuk uit de Bijbel. We zijn begonnen bij Genesis en lezen de hele Bijbel door totdat we aan het einde zijn gekomen en dan beginnen we weer van voren af aan. We zijn hier niet heel streng of wettisch in. Wel hebben we in de loop van de tijd een ritme ontwikkeld.

Van maandag tot en met vrijdag lezen we een volgend hoofdstuk - en soms een deel ervan als het hoofdstuk van de dag erg lang is, of veel betekenis bevat; 's zaterdags lezen we de zaterdagse krant om in de actualiteit bij te blijven en beschouwen we het nieuws uit de wereld om ons heen en 's zondags lezen we de volgende Psalm - ook bij de Psalmen zijn we gewoon vooraan begonnen.

Op een gegeven moment ben ik begonnen om iedere dag op te schrijven wat me had aangesproken. Dat publiceerde ik dan op onze weblog. Voor de indeling gebruik ik het "SOAP" principe, dat ik in het volgende hoofdstuk uitleg.

S.O.A.P.

S.O.A.P. - Schrift, Overdenken, Applicatie, Praten met God

SOAP is een engelse afkorting die staat voor Scripture, Observe, Apply en Pray. In het Nederlands: Schrift, Overdenken, Applicatie (of: toepassing), Praten met God.

Het is een hulpmiddel dat je kan helpen dieper de Bijbel in te duiken. Het helpt je ook om je gedachten, emoties en associaties vast te leggen. SOAP mag een dagboek worden dat je schrijft terwijl je je dagelijkse stille tijd houdt. Het kan je ook helpen bij het verdiepen van je begrip van een tekst of een bijbelgedeelte. Je kunt het gebruiken als je elke dag een vers leest, of een heel hoofdstuk, of je nou een bijbelrooster leest van een jaar, of een rooster van je gemeente of kring of van het internet..

Het gebruik van de SOAP methode van Bijbel lezen: Begin met het zoeken een stille plek (in je huis EN in je agenda), bij voorkeur elke dag op dezelfde tijd. Veel mensen hebben gemerkt dat stille tijd in de ochtend hen echt helpt om hun dag meer gericht op God door te brengen.

Zie de volgende bladzijde voor hoe je dit kunt toepassen.

Scripture - Lees de Schrift. Lees niet te snel, zeker niet bij bekendere gedeelten. Denk echt na over wat er staat. Bedenk je wat mensen die bij het verhaal betrokken waren zullen hebben ervaren. Schrijf een of een paar verzen op die jou opvielen bij het lezen.

Observation - Overdenk de tekst die je hebt gelezen. Misschien wil je wel een samenvatting opschrijven van het gelezen gedeelte. Maar belangrijker nog, denk over wat God to jou persoonlijk te zeggen heeft in dit gedeelte van zijn Woord.

Application - Pas het Bijbelgedeelte toe op jouw dagelijks leven op dit moment. Bijvoorbeeld, als je het verhaal van de verloren zoon leest, met welke figuur identificeer jij je het meest, de liefdevolle vader, de zoon die zijn leven en geld verkwist, of de jaloerse oudere broer? Zie je vergelijkbare situaties in jouw leven op dit moment? Hoe kun je daarmee omgaan op de manier die Jezus leerde?

Prayer - Zoek Gods aangezicht in gebed. Schrijf (een deel van) je gebed op. Wat je hebt gelezen is een persoonlijke boodschap van jou aan God, dus maak je geen zorgen over de juiste woorden, Hij begrijpt je wel. Zorg gewoon dat het eerlijk en oprecht is. Onthoud dat God altijd luistert en altijd je noden al weet. Hij wil gewoon graag dat je het Hem persoonlijk vertelt. Immers: "*Ken Hem in al uw wegen en Hij zal uw paden rechtmaken*" (Spreuken 3:6)

Jakobus 1

God verzoekt niet!

Scripture - Jakobus 1 - "*Laat niemand zeggen, als hij verzocht wordt: Ik word door God verzocht. God immers kan niet verzocht worden met het kwade en Hijzelf verzoekt niemand. Maar ieder mens wordt verzocht, als hij door zijn eigen begeerte wordt meegesleurd en verlokt. Daarna, wanneer de begeerte bevrucht is, baart ze zonde, en wanneer de zonde volgroeid is, baart ze de dood. Dwaal niet, mijn geliefde broeders! Elke goede gave en elk volmaakt geschenk is van boven en daalt neer van de Vader der lichten, bij Wie er geen verandering is, of schaduw van omkeer.*" (:13-17, HSV)

Observation - Als dat maar duidelijk is. God verzoekt mensen niet! Hij kan niet worden verzocht, en Hij verzoekt niet. Als een mens wordt verzocht, komt dat doordat Hij geen weerstand biedt tegen de verlokkingen van zijn eigen begeerte.

En als hij dan aan die begeerte toegeeft is dat het moment dat de zonde plaatsvindt. En die zonde kan tot een gewoonte worden en zo volgroeien in iemands leven. Dan brengt ze de dood voort, want "de loon van de zonde is de dood" (Romeinen 6:23). Vandaar Jakobus' oproep om niet te dwalen!

Het tegenovergestelde, goede gaven en volmaakte geschenken, komen van God. Van de Vader der lichten, mogelijk heeft Jakobus hier gedacht aan de hemellichamen. Die geven licht en bijvoorbeeld de zon maakt kortere en langere schaduwen voor en na de richtingsverandering rondom de middag. De zon kan zelfs worden verduisterd.

Maar God heeft de lichten gemaakt, Hij staat vast. Bij Hem is geen verandering, en geen zweem of schaduw van ommekeer!

Application - Jakobus maakt hier duidelijk dat het kwade niet van God komt. Gd is goed, en bij Hem komt geen kwaad vandaan. Hoeveel mensen stellen niet de vraag naar de oorsprong van het kwaad? Je kent die vragen wel: "Als er dan een God is, waarom dan ..., en waarom laat Hij dan ...?".

Zonder de pretentie om een definitief antwoord op deze vragen te hebben, kunnen we op basis van wat de Bijbel ons over God leert wel vaststellen dat het kwade in elk geval niet zijn oorsprong in God vindt. Het kwade komt natuurlijk bij het rijk van de duisternis vandaan. Niet bij de Vader der lichten! In tegendeel, van Hem komt "elke goede gave en elk volmaakt geschenk".

De volgende vraag zou nu zijn waarom God toelaat dat we verzocht worden (denk aan Job). Daar is denk ik geen algemeen antwoord op te geven. We mogen ons wel vasthouden aan wat Johannes schrijft in zijn eerste brief: "*Mijn lieve kinderen, ik schrijf u deze dingen, opdat u niet zondigt. En als iemand gezondigd heeft: wij hebben een Voorspraak bij de Vader, Jezus Christus, de Rechtvaardige. En Hij is een verzoening voor onze zonden; en niet alleen voor de onze, maar ook voor de zonden van de hele wereld.*" (2:1-2, HSV)

God verandert niet. Zoals Hij zelf al zei: "IK BEN".

Prayer - Vader dank U wel dat U eeuwig en onveranderlijk bent. Dank U voor Uw standvastige liefde voor ons. Dank U voor Uw bescherming tegen het kwaad. Dank voor de zachte stem van Uw Heilige Geest die ons waarschuwt als we naar links of naar rechts dreigen af te wijken. Wil ons helpen verstaan wat Uw zachte stem zegt zodat we op Uw wegen blijven!

Jakobus 2

Gastvrije mensen van de Weg

Scripture - Jakobus 2 - "*Want als in uw samenkomst een man zou binnenkomen met een gouden ring aan zijn vinger, in sierlijke kleding, en er kwam ook een arme man in haveloze kleding, en u zou hoog opzien tegen hem die de sierlijke kleding draagt, en tegen hem zeggen: Gaat u hier zitten op een mooie plaats, en u zou tegen de arme zeggen: Gaat u daar maar staan, of: Ga hier zitten bij mijn voetbank, hebt u dan niet onder elkaar een onderscheid gemaakt en bent u zo geen rechters geworden met verkeerde overwegingen?* - *Als u echter de koninklijke wet volbrengt, volgens de Schrift: U zult uw naaste liefhebben als uzelf, dan handelt u goed. Maar als u met aanzien des persoons handelt, begaat u een zonde en wordt u door de wet ontmaskerd als overtreders. - Spreek zó en handel zó als mensen die geoordeeld zullen worden door de wet van de vrijheid.*" (:2-4, 8-9, 12, HSV)

Observation - Om zijn lezers te laten zien dat partijdigheid niet goed is geeft Jakobus hier een heel duidelijk voorbeeld. Hij schildert het de lezers zo duidelijk voor dat je zou denken dat hij het met eigen ogen heeft gezien in een van de samenkomsten.

In het voorbeeld komen een overduidelijk rijke en invloedrijke man en een arme man - misschien wel een zwerver - tegelijk de samenkomst binnen. Alle aandacht van de mensen wordt direct gericht op de rijke man. Hij krijgt een beste plaats aangewezen. De arme man wordt naar de staanplaatsen of naar de vloer bij de ("mijn") voetenbank verwezen. In het woordje "mijn" zit nog een keer extra vernedering, de spreker verheft zich daarmee boven de arme man.

In vers 4 volgt het eigenlijke onderwerp in de vorm van een vraag waar gezien de vraagstelling maar één antwoord op mogelijk is. Hebt u dan het oordeel niet reeds geveld en hebt u zich eigenlijk niet tot rechters gemaakt en hebt u het oordeel niet ook gelijk maar uitgevoerd "vanuit verkeerde overwegingen"?

In (:8-9) maakt Jakobus hen duidelijk dat zij alle mensen als hun naasten moeten beschouwen, zonder onderscheid. Rijken en armen. Alleen dan voldoen ze aan het grote gebod, "je naaste liefhebben als jezelf". Het maken van onderscheid in behandeling van mensen is een zonde, en wie één gebod overtreedt, overtreedt de hele wet.

In (:12) roept Jakobus ons op om te handelen en te spreken als mensen die onder de wet van de vrijheid staan. Hij bedoelt hiermee de wet van de Geest, "Want de wet van de Geest van het leven in Christus Jezus heeft mij vrijgemaakt van de wet van de zonde en van de dood" (Romeinen 8:2).

Application - Het lijkt zo'n eenvoudig gebod. Van je naaste houden zoals van jezelf. Het lijkt ook heel erg vanzelf te spreken. Maar uit wat Jakobus hier schrijft en uit wat wij in ons dagelijks leven ervaren, blijkt dat het niet zo eenvoudig is als het op het eerste gezicht lijkt.

Ik praatte altijd gemakkelijker met mensen die hetzelfde denken als ik en die me bevestigen in mijn standpunten. Dat kost immers ook de minste inspanning? Tot ik me realiseerde dat dit in feite een zeer zelf-gericht (egocentrisch) standpunt is, en precies wat Jakobus hier bedoelt!

In onze omgeving zijn er situaties te vinden waarin we hetzelfde doen. Gaan we bijvoorbeeld na de dienst bij de koffie altijd bij ons eigen groepje staan? Of hebben we ook oog voor mensen die alleen staan, mensen die in het afgelopen jaar iemand verloren hebben, mensen die een andere nare ervaring hebben meegemaakt, mensen die voor het eerst zijn en zich misschien wat verloren voelen?

Door omstandigheden zijn Yvonne en ik een aantal keren van gemeente gewisseld en telkens weer viel ons bij onze zoektocht op hoe enorm de verschillen in (de-

ze vorm van) gastvrijheid zijn. En nu zien wij er niet eens als zwervers uit (geloven we)...

Laten we op elkaar letten, zonder aanzien des persoons! Laten we de gastvrijheid in ere houden. "*Vergeet de gastvrijheid niet, want hierdoor hebben sommigen zonder het te weten engelen onderdak geboden*"! (Hebreeën 13:2, HSV)

Prayer - Vader dank U voor Uw Woord. Dank U voor Uw gebod van naastenliefde, dank U dat wij ook voor die taak Uw uitvoerders op aarde mogen zijn. Wil ons daarbij helpen Vader, want vanuit onszelf kiezen we maar al te gemakkelijk voor onze 'comfort-zone', ons eigen gemak. Wil ons maar losbikken uit onze vastgeroeste gewoontes Heer en ons aan elkaar en aan de wereld geven als gastvrije mensen van de Weg.

Jakobus 3

Zegen en vloek, wijsheid en eenheid

Scripture - Jakobus 3 - "*Wie is wijs en verstandig onder u? Laat hij uit zijn goede levenswandel zijn werken laten zien, in zachtmoedige wijsheid. - Maar de wijsheid die van boven is, is ten eerste rein, vervolgens vreedzaam, welwillend, voor rede vatbaar, vol barmhartigheid en goede vruchten, onpartijdig en ongeveinsd. En de vrucht van de gerechtigheid wordt in vrede gezaaid voor hen die vrede stichten.*" (:13, 17-18, HSV)

Observation - Jakobus schrijft in dit hoofdstuk eerst over de tong, over de vernietigende kracht van vervloekingen en over de helende en zegenende kracht van zegeningen die de tong beide kan voortbrengen. Onze woorden zijn krachtig in de geestelijke wereld. Niet omdat het onze woorden zijn, maar omdat we als wedergeboren christenen de autoriteit daarvoor van Jezus hebben ontvangen. "Voorwaar, Ik zeg u: Alles wat u op de aarde bindt, zal in de hemel gebonden zijn; en alles wat u op de aarde ontbindt, zal in de hemel ontbonden zijn" (Mattheüs 18:18, HSV).

In het tweede gedeelte gaat het er over hoe je dan wel met deze autoriteit mag omgaan. Als we wijs en verstandig (willen) zijn, zal dat blijken uit onze levenswandel, zachtmoedig en wijs. Niet met afgunst en eigenbelang, want daar komen wanorde en kwade praktijken van. Dat is eigen-wijsheid, die niet van boven komt.

Maar wijsheid die we van God krijgen is wél van boven. Jakobus noemt 7 eigenschappen.

- * ze is allereerst rein (er zitten geen onzuivere motieven bij);
- * ze is vreedzaam (ze zoekt vrede en geen strijd);

* ze is vriendelijk (mild en meegaand);

* ze is gezeggelijk (gehoorzaam en laat zich door de waarheid overtuigen);

* ze is vol ontferming en van goede vruchten (vol van barmhartigheid, zie ook 1:27 en Galaten 5:22);

* ze is onpartijdig (ze maakt geen onderscheid, zie hst 2);

* ze is ongeveinsd (dat is echt, oprecht, niet hypocriet).

Uit de afsluitende zin blijkt dat Jakobus zich zorgen maakt over de eenheid in de gemeente. Gerechtigheid zaaien in vrede voor hen die vrede stichten. "Zalig de vredestichters" zoals Jezus zegt. De tong brengt als we niet oppassen scheiding, eigen-wijsheid brengt scheiding. Wijsheid die van boven is brengt mensen bij elkaar in eenheid.

Application - Hoe zit dat met mijn tong? Ben ik eigen-wijs? Soms wel. Ben ik een vrede-stichter? Niet altijd.

Mijn spreken is niet in alle gevallen vrij van onzuivere motieven, vreedzaam, vriendelijk, etc. Ik streef daar naar, maar dat lukt me niet altijd. Daar wil ik in groeien! Het is een prachtige opsomming die Jakobus hier geeft. En als je daar zo naar kijkt, lijkt het een onmogelijke opgave om ook zo te worden.

Dat kan dan ook niet in eigen kracht, maar gelukkig hebben we een God wiens "ogen gaan over de gehele aarde om krachtig bij te staan hen, wier hart volkomen naar Hem uitgaat"!!! (2 Kronieken 16:9, NBG51).

Stel je eens een gemeente voor waarin iedereen hier echt naar streeft en er naar handelt! Wat zou zo'n gemeente een aantrekkingskracht hebben voor ongelovigen in haar omgeving!

Prayer - Vader dank U wel voor Uw Woord waarin U ons zo duidelijk voorhoudt hoe wij mogen zijn. Dank U voor deze tekst, waar we ons naar mogen uitstrekken! En dank U Heer dat U ons daarbij helpt. U hebt ons op het oog Here. En als ons hart volkomen naar U uitgaat dan staat U ons krachtig bij. Halleluja!

Jakobus 4

Autoriteit over de duisternis

Scripture - Jakobus 4 - "*Overspelige mannen en vrouwen, weet u dan niet dat de vriendschap met de wereld vijandschap tegen God is? Wie dan nu een vriend van de wereld wil zijn, wordt als vijand van God aangemerkt. Of denkt u dat de Schrift tevergeefs zegt: De Geest, Die in ons woont, verlangt Die vurig naar afgunst? Hij echter geeft des te meer genade. Daarom zegt de Schrift: God keert Zich tegen de hoogmoedigen, maar aan de nederigen geeft Hij genade. Onderwerp u dan aan God. Bied weerstand aan de duivel en hij zal van u wegluchten. Nader tot God, en Hij zal tot u naderen.*" (:4-8, HSV)

Observation - "Overspelige mannen en vrouwen", wat een manier om je medegelovigen aan te spreken! Blijkbaar was dat nodig! De verkeerd gerichte houding waar het in de verzen hiervoor over ging wordt hiermee door Jakobus uitgelegd als overspel met de wereld. De lezers houden zich meer bezig met wereldse zaken dan met die van God. In die zin noemt hij hen overspelig. Overigens geheel in lijn met het Oude Testament, lees Hosea maar eens, waar het volk ook wordt vergeleken met een overspelige vrouw.

Vriendschap met de wereld is altijd vijandschap tegen God. Waarom? Omdat satan en zijn demonen de "wereldbeheersers dezer duisternis" zijn (Efeze 6:12). Zij beheersen dus de hele wereld en alles wat er in is. Als wij dan liefde opvatten voor zaken die in de wereld belangrijk worden gevonden, vatten we eigenlijk liefde op voor het vlees, voor eigen kracht, en voor zaken die door het rijk van de duisternis ook belangrijk worden gevonden! Er is niets dat satan liever ziet dan christenen die denken dat ze het allemaal zelf wel kunnen!

Maar gelukkig, God geeft "des te meer genade". Maar als je hoogmoedig bent, kun je daar geen deel aan hebben, hoogmoed is immers de oerzonde. Daarom moeten wij ons vernederen voor God. Zie ook "Vernedert u dan onder de machtige hand Gods, opdat Hij u verhoge te zijner tijd. Werpt al uw bekommernis op Hem, want Hij zorgt voor u. Wordt nuchter en waakzaam. Uw tegenpartij, de duivel, gaat rond als een brullende leeuw, zoekende wie hij zal verslinden" (1 Petrus 5:6-8).

God geeft ons, als wedergeboren christenen, autoriteit over het rijk van de duisternis. "Bied weerstand aan de duivel en hij zal van u wegvlugten"! Jakobus koppelt er een belofte aan: "Nader tot God en Hij zal tot U naderen". Wij mogen het initiatief nemen, en dan reageert God. Dat belooft Hij hier!

Application - Hoever zitten wij nog aan de wereld vast? In hoeverre ontlene wij onze identiteit aan wereldse bezittingen? Of aan onze positie in de wereld, op ons werk, op onze vereniging? Zelfs aan onze positie in de gemeente?

Het is allemaal vijandschap tegenover God, omdat Hij van ons vraagt onze identiteit te ontlene aan Hem Wiens Naam wij dragen: Jezus Christus, onze Redder en Verlosser! Pas als we ons geborgen weten in Hem kunnen we ons echt vernederen voor God en Zijn genade ontvangen.

Niet eerder dan op dat moment kunnen we ook in Zijn autoriteit gaan staan en in de praktijk brengen wat Paulus zegt: "Laten wij dan de werken van de duisternis afleggen en aandoen de wapenen van het licht!" (Romeinen 13:12).

Onthoud goed: satan is een kwaai hond, maar hij ligt aan de ketting! Het is een lange ketting, maar hij ligt aan de ketting!

De overwinning over het rijk van de duisternis is behaald op Golgotha en in het graf en in de opstanding van Jezus! Het is het bloed van Jezus dat ons beschermt, en reinigt en heiligt en kracht geeft. Halleluja!

Wij zijn meer dan overwinnaars, door Hem, Die ons heeft liefgehad!

Prayer - Vader dank U wel voor Uw Woord, Dank U Jezus voor Uw glorierijke overwinning aan het kruis! Dank U Heilige Geest, dat U ons bijstaat in onze strijd tegen de wereld en tegen onze eigen wereldse verlangens. Dank U Heer dat U ons begeleid in het proces van nederig worden, naar het voorbeeld van onze Heere Jezus!

Jakobus 5

Ziek? Zalven en bidden!

Scripture - Jakobus 5 - *"Is iemand onder u in lijden? Laat hij bidden. Heeft iemand goede moed? Laat hij lofzingen. Is iemand onder u ziek? Laat hij dan de ouderlingen van de gemeente bij zich roepen en laten die voor hem bidden en hem met olie zalven in de Naam van de Heere. En het gelovig gebed zal de zieke behouden en de Heere zal hem weer oprichten. En als hij zonden gedaan heeft, zal hem dat vergeven worden. Belijd elkaar de overtredingen en bid voor elkaar, opdat u gezond wordt. Een krachtig gebed van een rechtvaardige brengt veel tot stand."* (:13-16, HSV)

Observation - In dit gedeelte staat Jakobus stil bij drie dingen die gelovigen kunnen overkomen: tegenspoed, voorspoed en ziekte. Bij tegenspoed moet je bidden. Gaat het je goed? Ga dan de Here lofzingen!

Ben je ziek? Neem contact op met de oudsten van de gemeente zodat ze voor je kunnen bidden en je met olie kunnen zalven. Het is natuurlijk niet de olie die geneest, de olie is het beeld van de Heilige Geest. Zij moeten bidden "in de Naam van de Heere". Hij is het die je opricht.

Hun gelovige gebed zal jou behouden en de Heer zal je weer oprichten. Als er sprake was van zonden, zullen die je worden vergeven. Want als er zonden zijn worden we hier opgeroepen die aan elkaar te belijden en er voor te bidden.

En toch geneest, ook na zalving, niet iedereen. Dit mag nooit op het persoonlijk geloof van de zieke worden teruggevoerd, vandaar dat er staat "het gelovig gebed", namelijk het geloof en het gebed van de oudsten. Het feit dat niet iedereen beter wordt houdt verband met het niet niet volkomen doorgebroken Koninkrijk.

Wat ook opvalt is dat Jakobs hier het verband legt tussen zonde en ziekte. Hij wijst op de mogelijkheid van een verband, net als overigens de Here Jezus deed (Markus 2:5; Johannes 5:14, 9:2-3).

Het krachtig gebed van een rechtvaardige vermag veel. Let op: niet alles, maar veel. God kan alles, wij niet.

Application - Is dit de praktijk bij ons? Roepen wij de oudsten er bij als we ziek zijn? Niet bij het eerste het beste griepje, maar als we eens ernstig ziek zijn? Laten we ernst maken met de aanwijzingen die Gods Woord ons geeft.

Het is zo eenvoudig.

* Lijden? Bidden!

* Voorspoed? Lofzingen!

* Ziekte? Oudsten roepen, zalven en bidden!

Als we blijven volharden in het gebed dan heeft dat eeuwigheidswaarde. Het is een geestelijke zaak. Ik denk als we met z'n allen deden wat in de Bijbel staat dat het in geestelijk opzicht een stuk beter met ons zou gaan...

Prayer - Vader dank U voor Uw zorg voor ons. Dank U voor de heldere aanwijzingen die U geeft. Dank U Jezus, voor Uw voorbeeld en dank U Heilige Geest voor Uw heling en Uw genezing. Wil ons helpen Here om ons te houden aan Uw leefregels die U voor ons welzijn hebt gegeven!